

Scheeps- en industriële reiniging

UIT DE PRAKTIJK

**Goede ervaring
met handboek
op de werkvloer**

Albert Kluwen, veiligheidskundige Industriële Reiniging van AVR: "Onze medewerkers kennen het Handboek Vuil en het bijbehorende actieschema. Dit komt overeen met onze eigen werkprocedures die medewerkers altijd op de wagens bij zich hebben. Daarnaast is het handboek op intranet gezet en dus altijd inzichtelijk bij de werkvoorbereiding. Hierbij wordt rekening gehouden met de procedures bij het maken van de werkinstructies. De medewerkers gaan dus goed geïnstrueerd de weg op. Verder laat ons bedrijf blootstellingsonderzoek uitvoeren. Dat is een nuttige aanvulling op het Handboek Vuil van het Orsima VASSt-project."

RESULTATEN

Doel van het Vast-actieplan is een substantiële vermindering van de risico's als gevolg van blootstelling van werknemers in de industriële reinigungssector aan gevaarlijke stoffen bij het verwijderen van vuil. Belangrijkste instrumenten:

Handboek Vuil

Het belangrijkste resultaat is de ontwikkeling van het Handboek Vuil, dat IVAM in opdracht van Orsima heeft ontwikkeld. Daarin staat hoe blootstelling aan schadelijke stoffen zo veel mogelijk kan worden beperkt. Het Handboek Vuil is bedoeld voor de coördinatoren kwaliteit, arbo en milieu (KAM) en medewerkers van reinigungsbedrijven. Orsima heeft van het handboek een samenvatting laten maken en daarnaast

een folder laten ontwikkelen: 'Met het Handboek Vuil maakt u schoon schip'. Verder is er nog een actieschema voor veilige werkvoorbereiding, uitvoering en oplevering.

Workshops

Voor de invoering van het Handboek Vuil zijn er workshops georganiseerd met de KAM-coördinatoren.

Partners in het project

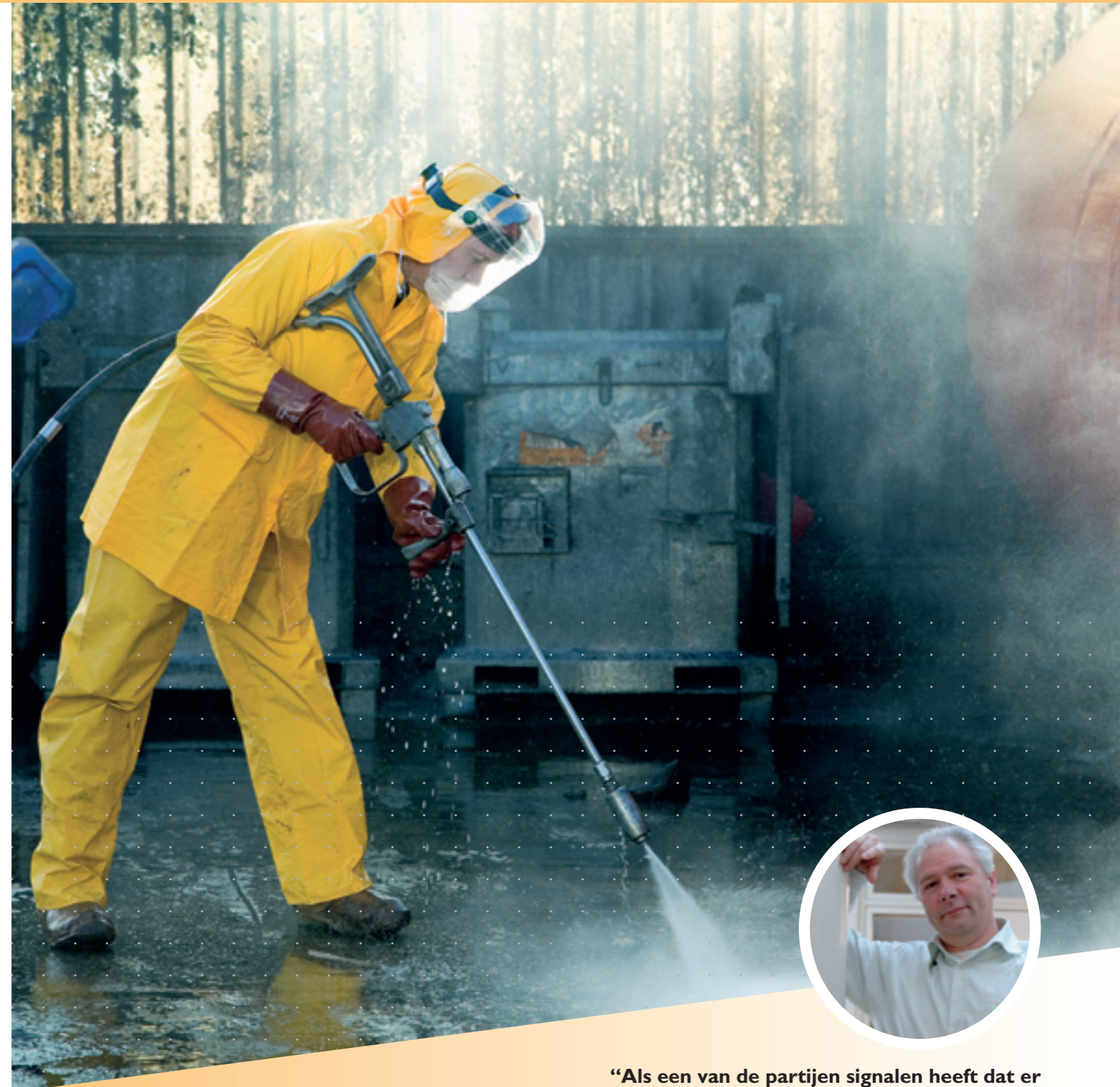
Orsima

Orsima is de paritaire organisatie voor onderhoud en reiniging in de scheepvaart, de industrie en het milieu en aanverwante activiteiten, en is de uitvoeringspartij voor de cao van deze sectoren. Orsima helpt de sectoren met bevordering en instandhouding van goede arbeidsomstandigheden.

Contactpersoon: Johan Suiker, telefoon: 0183 62 24 14, e-mail: orsima@paritair.nl

MEER INFORMATIE

www.orsima.nl

"Als een van de partijen signalen heeft dat er niet volgens het nieuwe handboek wordt gewerkt, wordt er onmiddellijk aan de bel getrokken."

Johan Suiker

Handboek voor complexe branche

De activiteiten in de scheeps- en industriële reiniging zijn heel divers, evenals de stoffen waar de werknemers mee te maken kunnen krijgen. “Bovendien worden de werkzaamheden meestal op zeer korte termijn gepland”, aldus Johan Suiker, secretaris van VASst-projectpartner Orsima. Het VASst-project heeft de branche het Handboek Vuil opgeleverd. Dit is ook uitgegeven in de vorm van een samenvatting, een folder, een actieschema en instructiemateriaal.

De branche houdt zich bezig met het onderhoud en de reiniging in de scheepsvaart, de industrie, het milieu en aan deze werkzaamheden verwante activiteiten. De industriële reiniging betreft onder andere het reinigen van (petro) chemische installaties. In deze industrie is veel bekend over de mogelijke stoffen op en in de te reinigen installatie en er is veel geregeld via procedures. Bij de andere activiteiten is vaak niet goed bekend welke stoffen in het spel zijn.

Risico's bij schoonmaak

“Eerst dachten wij dat we ons moesten richten op de stoffen die gebruikt worden als schoonmaakmiddel”, zegt Suiker. “Na onderzoek bleek dat er vooral alleen met water wordt schoongespoten en dat de risico's voortkomen uit het vuil dat wij verwijderen. In de residuen in en op de installaties blijkt een grote variëteit aan stoffen te zijn, die het grootste risico op blootstelling geven.” Worden er schoonmaakmiddelen gebruikt, dan gaat het om zure en alkalische reinigingsmiddelen, ontvetters en afbijtmiddelen. Deze laatste

twee geven risico op het organopsychosyndroom (OPS), het blijvende geheugenverlies door oplosmiddelen. In sommige reinigingsmiddelen zitten ook stoffen die door de huid worden opgenomen. Reden genoeg om informatie te verzamelen over veilig omgaan met stoffen. Het VASst-programma bood hier uitkomst. “Na een grondige inventarisatie van de werkzaamheden, de vrijkomende stoffen en de noodzakelijke maatregelen hebben we de resultaten in een handboek – genaamd ‘Vuil’ – verwerkt.”

Goed bruikbaar

Het Handboek Vuil is een heel boekwerk geworden. Het beperkt zich niet tot een opsomming van gevaarlijke situaties en wat daarin te doen. Het geeft vooral voorlichting over de achtergronden van de gevaren en de risico's. “Het handboek zelf is te dik om dagelijks bij de hand te hebben of uit je hoofd te leren. Daarom hebben we ook een samenvatting, een folder en een actieschema gemaakt. Het actieschema is een geplastificeerde kaart, die wel dagelijks bij de hand kan worden gehouden.” Onderzocht is ook of de Stoffenmanager – als digitaal instrument – inzetbaar was als branche-instrument om de blootstelling te beoordelen. Er is een aantal redenen waarom daarvoor niet is gekozen. De stoffen in het vuil zijn vaak onbekend of zo divers dat deze niet goed in de Stoffenmanager zijn in te voeren. Ook zijn de omstandigheden waaronder gewerkt wordt, te divers. Verder worden de werkzaamheden vaak op zeer korte termijn gepland en wijken ze regelmatig af van de tevoren gemaakte inschatting. Het is dan handiger om de stoffen snel te kunnen opzoeken dan bijvoorbeeld terug te moeten gaan naar het kantoor om de veranderde situatie opnieuw in te voeren.

Borging

De invoering van het handboek vindt plaats door middel van workshops met kwaliteits-, arbo- en milieu- (KAM-)medewerkers uit de branche. Ook staat instructie aan alle werknemers op het programma. “Wat de borging betreft, is het goed te weten dat Orsima, de partner in het VASst-project, een paritaire organisatie is. Er maken dus zowel werkgevers als werknemers deel van uit. De vaste commissie komt vijf à zes keer per jaar bijeen en de arbeidsomstandigheden zijn een vast punt op de agenda. Als een van de partijen signalen heeft dat er niet volgens het nieuwe handboek wordt gewerkt, wordt er onmiddellijk aan de bel getrokken.”

